

Modeling the structural relationships of parents' marital compatibility with students' academic performance with the mediator role of happiness in high schools for boys in Babol city

Ruqieh Raisian Amiri¹, Jamal Sadeghi², Tahmourth Aghajani Hashtchin³, Hossein Daiizadeh⁴

1. Ph.D Candidate in Educational Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran. E-mail: reisianamiri@gmail.com

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran. E-mail: sadeghi@baboliau.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Quds City Branch, Islamic Azad University, Quds City, Iran. E-mail: t.aghajani@qodsiau.ac.ir

4. Assistant Professor, Department of Psychology, Bandargaz Branch, Islamic Azad University, Bandargaz, Iran. E-mail: daeizadeh.phd@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 12 May 2023

Received in revised form

10 June 2023

Accepted 16 July 2023

Published Online 23

October 2023

Keywords:

Marital compatibility,
Happiness,
academic progress

ABSTRACT

Background: One of the important issues in the field of educational psychology is the relationship between parents' marital compatibility and students' academic performance. To explain the relationship between marital adjustment and academic performance, it is necessary to identify mediating factors between them. A possible factor is student happiness. However, no study has investigated the structural relationship between marital adjustment and academic performance of students with the role of happiness mediator.

Aims: The aim of the present study was to investigate the structural relationship between parents' marital compatibility and children's happiness with their academic performance.

Methods: The current research was descriptive, of correlation and structural equations type. The statistical population includes high school students of Farhang, Imam Hossein (AS), and Shahid Esfahani high schools in Babol city in the academic year 2021-2022, among which 300 students were selected by multi-stage cluster random sampling. To gather data, we utilized two questionnaires: the Oxford Happiness Questionnaire (Argyle Valley, 1990) and Graham Biaspanier's Marital Compatibility Questionnaire (1976). For evaluating academic progress, we analyzed students' first-semester grade point average using descriptive statistics methods (frequency, mean, and standard deviation) and inference from structural regression equation modeling. The data was analyzed with the help of spss18 and amos23 software.

Results: The research model has been approved, and it shows that the academic achievement variable can be explained by two predictability variables ($R^2=0.48$), namely marital adjustment and happiness. These variables have both direct and indirect effects, and are statistically significant at a level of 0.05.

Conclusion: Considering the significance of the relationships between the investigated variables, the results of the present research emphasize the necessity of the role of marital adjustment and the behavior of learners with regard to happiness with the educational system, which can be used as a framework for designing educational programs in order to strengthen marital adjustment and academic performance of students.

Citation: Raisian Amiri, R., Sadeghi, J., Aghajani Hashtchin, T., & Daiizadeh, H. (2023). Modeling the structural relationships of parents' marital compatibility with students' academic performance with the mediator role of happiness in high schools for boys in Babol city. *Journal of Psychological Science*, 22(128), 1633-1647. [10.52547/JPS.22.128.1633](https://doi.org/10.52547/JPS.22.128.1633)

Journal of Psychological Science, Vol. 22, No. 128, 2023

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.22.128.1633](https://doi.org/10.52547/JPS.22.128.1633)

✉ **Corresponding Author:** Jamal Sadeghi, Assistant Professor, Department of Psychology, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran.

E-mail: sadeghi@baboliau.ac.ir, Tel: (+98) 9111184898

Extended Abstract

Introduction

The role of parents' marital compatibility in students' academic performance is a topic that has received considerable attention from researchers and educators (Shahabi et al., 2019). Marital compatibility refers to the degree of harmony, satisfaction, and stability that exists between spouses. It is often assumed that parents' marital compatibility has a positive influence on their children's academic performance, as it creates a supportive and conducive environment for learning (Fishman, 1989; Pyszkowska et al., 2021). However, empirical evidence on this relationship is mixed and inconclusive. Some studies have found that parents' marital compatibility is associated with higher academic performance of students, as it reduces parental stress, enhances parental involvement, and fosters children's school engagement and mental health. Other studies have found no significant relationship between parents' marital compatibility and students' academic performance, as other factors such as family income, parental education, and student motivation may have stronger effects. Moreover, some studies have suggested that the quality of parent-child relationship may mediate or moderate the effect of parents' marital compatibility on students' academic performance, as it reflects the extent to which parents transmit their marital satisfaction or dissatisfaction to their children. Therefore, it can be concluded that the role of parents' marital compatibility in students' academic performance is complex and multifaceted, and depends on various individual, familial, and contextual factors (Hartley et al., 2018). More research is needed to explore the mechanisms and conditions under which parents' marital compatibility affects students' academic performance, and to identify the best practices and interventions to support students from different family backgrounds.

Marital compatibility is the degree of harmony and satisfaction that exists between married partners. It is influenced by various factors, such as personality traits, communication styles, values, beliefs, expectations, and conflict resolution skills. Marital compatibility can affect the quality of life and well-

being of both spouses and their children (Gottman & Silver, 2015). Academic performance is the extent to which a student achieves their educational goals. It is measured by various indicators, such as grades, test scores, attendance, and participation. Academic performance can be influenced by various factors, such as cognitive abilities, motivation, self-regulation, learning strategies, parental involvement, and school environment (Hattie, 2009). Happiness is a subjective state of positive affect and life satisfaction. It is influenced by various factors, such as personality traits, emotions, values, goals, relationships, and life events. Happiness can affect various aspects of human functioning, such as health, productivity, creativity, and social behavior (Lyubomirsky et al., 2005).

The main theory that guides this research is the ****spillover theory****, which proposes that the emotional states and behaviors of one domain of life can spill over to another domain of life (Edwards & Rothbard, 2000). According to this theory, marital compatibility can affect academic performance through the mediator role of happiness. That is, marital compatibility can influence the happiness of both parents and children, which in turn can influence their academic performance. Another theory that supports this research is the ****family systems theory****, which proposes that the family is a complex system of interrelated and interdependent members who influence each other's functioning (Bowen, 1978). According to this theory, marital compatibility can affect academic performance through the direct and indirect effects of family dynamics. That is, marital compatibility can influence the communication patterns, parenting styles, emotional climate, and role expectations within the family system, which in turn can influence the academic performance of children.

Method

The statistical population is made up of high school students of Farhang, Imam Hossein (AS) and Shahid Esfahani high schools, among which (300) students were selected by multi-stage cluster random sampling. The research method is correlation based on structural equations. Data collection tools include Oxford Happiness Questionnaire and Graham

Biaspanier's Marital Compatibility Questionnaire, and to measure the performance of academic progress, students' grade point average (first three months) of the academic year was used. Each questionnaire has acceptable validity and reliability. Descriptive statistics (prevalence, mean and standard deviation) and inferential (structural regression equation modeling) methods were used for data analysis, and data analysis was done using spss18 and amos23 software.

Results

The results obtained from the descriptive data show the variables of marital compatibility and happiness with educational progress in the mean and standard deviation, and according to the Kolmogorov-Smirnov test, the data of the variables of marital compatibility and happiness with educational progress are normal.

The statistical assumptions were confirmed by using the Kolmogorov-Smirnov test for the normality of the data. The results of the research showed that there is a significant correlation between the variables of marital compatibility, happiness and academic progress. Specifically, it shows a significant positive correlation between the variables of marital compatibility and happiness with academic progress in the subjects. The value of RMSEA is equal to 0.035, so this value is less than 0.1, which indicates that the mean squared errors of the model are suitable and the model is acceptable. Also, the chi-square value of the degree of freedom (2.520) is between 1 and 3, and the GFI, CFI and NFI indices are almost equal and greater than 0.9, which show that the model for measuring the research variables is appropriate. Also, the results show showed that all the paths of marital adjustment and happiness clearly explain 0.061 and 0.038 of the common variance of academic achievement and the indirect path of marital adjustment on academic achievement is observed with the mediation of happiness and generally the path to Separately, they have the ability to predict ($R^2=0.33$) of the educational achievement variable, which can explain 33 percent of this endogenous variable by these variables.

When a person achieves what he wants, he is happy. Happiness can be calculated based on a person's

affection towards others (Norish and Vela-Broderick, 2008). They believe that happiness is not only related to the satisfaction of a person's life in general, but also to change a person's psychology is also related in increasing the positive aspects and decreasing the negative aspects. Happiness and health are mutually related. Studies have reported that happy people are healthier. As people improve their health, they become happier. And the effect of happiness on health may be twofold. (Inhun, 2007). Self-esteem is closely related to happiness, success and social approval are the most important source of happiness. Of course, self-esteem depends to some extent on communication with others and to some extent on successful performance (Gasemi Pashaklayi, 2015). Success breeds success and this inner experience of stable happiness and satisfaction increases self-confidence, optimism, self-efficacy, positive interpretation of others, friendliness and purposeful behaviors. According to the obtained results, the investigation of the relationship between parents' marital compatibility with the mediation of happiness has an indirect effect on the academic achievement of students. It was confirmed that according to the obtained value, it has an explained variance equal to 0.48. Therefore, considering that Happiness can have an effect on the academic progress and performance of learners. This variable can play a mediating role in relation to parental adaptation on academic progress. These results are in line with the findings below. Happiness is a state of mind that is generally related to the evaluation of a person's entire life. Easterlin (2004) replaced happiness with expressions such as usefulness, well-being or life satisfaction. Generally, one or two common conceptualizations such as life satisfaction and positive affect have been found in happiness studies.

Table 1. The fit indices obtained from the analysis of data and variables after two steps of correction

	Valid value	Statistics
RMSEA	3	520/2
GFI	1/0>	035/0
NFI	9/0<	999/0
CFI	9/0<	999/0
DF	9/0<	998/0

Conclusion

A good mood significantly increases the level of hope in a person, and as a result, a person can better overcome the obstacles that cause anxiety in life. A person who has a happy mood puts positivity at the forefront of his activities in performing daily activities and is better than others. He thinks for big and small problems. (Tavakli, 2013). Therefore, according to the different levels of happiness, cognitive ability, material ability, objective ability, and mental ability are manifested in the family, people will have high ability in functional indicators, and the components of happiness are positive mood, contentment, well-being, and self-esteem. Satisfaction among family members will have a great positive impact on all-round and especially academic progress of students. Finally, the results of this research emphasize the necessity of the role of marital compatibility and the behavior of learners with regard to happiness with the educational system, which can provide practical implications for improving academic progress to teachers and learners. In the end, considering that the marital compatibility of parents has a direct effect on the academic progress of students, it is suggested that cultural officials and families provide the necessary grounds for participation, discussion, group work, and criticism of learning barriers in order to create a better learning environment. So that the learners in the class are involved with the course material and achieve better academic success.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of psychology and education of exceptional children in the Faculty of Psychology, University of Tehran. In order to maintain the observance of ethical principles in this study, an attempt was made to collect information after obtaining the consent of the participants. Participants were also reassured about the confidentiality of the protection of personal information and the presentation of results without mentioning the names and details of the identity of individuals

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors and the third was the advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisor, the advisors, and the participants in the study.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

مدل‌یابی روابط ساختاری سازگاری زناشویی والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجی گر شادکامی در نوجوانان

رقیه ریسیان امیری^۱، جمال صادقی^۲، طهمورث آقاچانی هشتچین^۳، حسین دایی‌زاده^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران.

۴. استادیار، گروه روانشناسی، واحد بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: یکی از مسائل مهم در زمینه روانشناسی تربیتی، ارتباط بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان است. برای تبیین رابطه میان سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی، لازم است که عوامل میانجیگر بین آن‌ها را شناسایی کرد. یک عامل محتمل شادکامی دانش‌آموزان است. با این حال تاکنون مطالعه‌ای به بررسی روابط ساختاری سازگاری زناشویی والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجی گر شادکامی نپرداخته است.

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه ساختاری سازگاری زناشویی والدین و شادکامی دانش‌آموزان با عملکرد تحصیلی آنان بوده است.

روش: پژوهش حاضر توصیفی، از نوع همبستگی و معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دبیرستان‌های مدارس نمونه فرهنگ، امام‌حسین (ع) و شهید اصفهانی شهر بابل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود که در این بین تعداد ۳۰۰ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه شادکامی آکسفورد (ارگایل ولو، ۱۹۹۰) و پرسشنامه سازگاری زناشویی والدین گراهام بی‌اسپانیر (۱۹۷۶) و برای سنجش عملکرد پیشرفت تحصیلی از نمره معدل نیمسال اول سال تحصیلی دانش‌آموزان استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی از (فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد) و استنباطی از (مدل‌یابی معادلات رگرسیونی ساختاری) استفاده شده است. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای Amos-23 و Spss-18 انجام گرفت.

یافته‌ها: مدل پژوهش مورد تأیید قرار گرفت و به طور کلی دو متغیر توان پیش‌بینی ($R^2 = 0/48$) از متغیر پیشرفت تحصیلی توسط متغیرهای سازگاری زناشویی والدین، شادکامی در مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم در سطح معنی‌داری ($p > 0/05$) قابل تبیین است.

نتیجه‌گیری: با توجه به معنی‌دار بودن روابط میان متغیرهای مورد بررسی، نتایج پژوهش حاضر بر ضرورت نقش سازگاری زناشویی والدین و رفتارهای یادگیرندگان با توجه به شادکامی با سیستم آموزشی تأکید دارد که می‌تواند به عنوان چارچوبی برای طراحی برنامه‌های آموزشی در جهت تقویت سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان استفاده شود و دلالت‌های کاربردی برای بهبود پیشرفت تحصیلی به معلمان و یادگیرندگان ارائه بدهد.

استناد: ریسیان امیری، رقیه؛ صادقی، جمال؛ آقاچانی هشتچین، طهمورث؛ دایی‌زاده، حسین (۱۴۰۲). مدل‌یابی روابط ساختاری سازگاری زناشویی والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجی گر شادکامی در نوجوانان. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۲۸، ۱۶۳۳-۱۶۴۷.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۲۸، ۱۴۰۲. DOI: [10.52547/JPS.22.128.1633](https://doi.org/10.52547/JPS.22.128.1633)

✉ نویسنده مسئول: جمال صادقی، استادیار، گروه روانشناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران. رایانامه: sadeghi@baboliau.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۱۱۱۸۴۸۹۸

مقدمه

عملکرد تحصیلی نوجوانان، به عنوان یک شاخص مهم در فرآیند تعلیم و تربیت، از موضوعات مورد توجه بسیاری از پژوهشگران در زمینه آموزش است (داک‌ورث و همکاران، ۲۰۱۹). عملکرد تحصیلی، نشان دهنده پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزان در فعالیت‌های آموزشی و یادگیری است و شامل عواملی نظیر نمرات، عملکرد درسی، حضور و غیاب، تمرکز و تعهد تحصیلی و علاقه‌مندی به یادگیری است (آلوارزبنو و همکاران، ۲۰۱۷؛ قربانخانی و همکاران، ۱۴۰۱). عملکرد تحصیلی به عنوان معیاری برای اندازه‌گیری دستاوردهای تحصیلی دانش‌آموزان در طول دوره تحصیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد (بلوم و همکاران، ۲۰۲۲).

بهبود عملکرد تحصیلی در نوجوانان اهمیت فراوانی دارد. عملکرد تحصیلی مستقیماً تأثیری بر آینده و پیشرفت شخصی و اجتماعی نوجوانان دارد (ژو و همکاران، ۲۰۲۰؛ عرب‌بافرانی و همکاران، ۲۰۲۳). دروس تحصیلی برای نوجوانان نقش بسیار مهمی در شکل‌دهی به توانایی‌ها و مهارت‌های آن‌ها، توسعه عقلی و شناختی، ارتقای خودباوری و اعتماد به نفس و حتی ایجاد فرصت‌های شغلی در آینده دارد (رز و همکاران، ۲۰۲۲). در برخی شرایط، نوجوانان ممکن است با مشکلاتی در عملکرد تحصیلی مواجه شوند. مشکلاتی مانند ضعف تحصیلی، کاهش تمرکز و تعهد، کاهش علاقه به یادگیری و حضور و غیاب نامناسب می‌تواند عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار دهد و منجر به عقب‌ماندگی و ایجاد پیامدهای منفی در زندگی نوجوانان شود (هال و همکاران، ۲۰۲۱). از این‌رو، اهمیت بهبود عملکرد تحصیلی و ارتقای آن در نوجوانان بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. طبق نظر پژوهشگران عوامل مختلفی در عملکرد و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نقش دارند که برخی از آن‌ها عبارت است از هوش، محیط، خانواده، سطح سواد والدین، ارتباط بین‌الگوه‌ها، مفهوم خود، سازش روانی، سازگاری زناشویی والدین (قربانخانی و همکاران، ۱۳۹۹). سازگاری زناشویی یکی از عوامل مهم در رفاه و سلامت خانواده است. سازگاری زناشویی به معنای هماهنگی و تطابق نظرات، احساسات، رفتارها و نیازهای همسران است (شهابی و همکاران، ۲۰۱۹). سازگاری زناشویی والدین می‌تواند بر روی عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت یا منفی داشته باشد. برخی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سازگاری زناشویی پدر و مادر باعث افزایش اعتماد به خود، خلاقیت، تمرکز و پایداری به اهداف تحصیلی

دانش‌آموزان می‌شود (هارتلی و همکاران، ۲۰۱۸). درحالی‌که ناسازگاری زناشویی والدین منجر به کاهش انگیزه، اضطراب، استرس و نارضایتی از خود و محیط تحصیلی دانش‌آموزان می‌گردد (دریک و همکاران، ۲۰۱۶؛ گر و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین، سازگاری زناشویی والدین یک عامل مؤثر در شکل‌گیری شخصیت و رشد تحصیلی دانش‌آموزان است که باید به آن توجه و اهمیت لازم را داد.

از طرفی، شادکامی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر روابط خانوادگی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان شناخته شده است. به عبارت دیگر، وجود شادکامی در خانواده، می‌تواند بهبودی در روابط خانوادگی و همچنین عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ایجاد کند (سیدر و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین، مطالعه درباره روابط ساختاری میان سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجیگر شادکامی، به دلیل داشتن اهمیت در دو حوزه مهم و حیاتی، یعنی زندگی خانوادگی و تحصیلات دانش‌آموزان، بسیار حائز اهمیت است.

مطالعه درباره روابط ساختاری میان سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجیگر شادکامی از جمله موضوعات مهم و کاربردی در علوم تربیتی و روانشناسی است (سنتنو و همکاران، ۲۰۱۹). این مطالعه می‌تواند به درک بهتر عوامل مؤثر بر پیشرفت و یادگیری دانش‌آموزان کمک کند و راهکارهای مناسب برای ارتقای کیفیت زندگی خانوادگی و تحصیلی آن‌ها ارائه دهد (پتیسابو و همکاران، ۲۰۲۳). برخی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سازگاری زناشویی والدین با رضایت زناشویی، خودکارآمدی، اعتماد به نفس و شادکامی دانش‌آموزان ارتباط مثبت و معنادار دارد (کرمانی‌مامازندی و همکاران، ۱۳۹۸؛ ولی‌زاده و کرامت، ۱۳۹۸؛ کرمانی و رضایی، ۱۳۹۵؛ سلحشوری و همکاران، ۱۴۰۰؛ شجاعی و همکاران، ۱۳۹۸). شادکامی نیز به عنوان یک حالت روانی مثبت، مؤلفه‌ای اساسی در تعالی تحصیلی دانش‌آموزان است. شادکامی می‌تواند باعث افزایش انگیزه، تلاش، تمرکز، خلاقیت و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان شود و در نتیجه بهبود عملکرد تحصیلی آن‌ها را به همراه داشته باشد. بنابراین می‌توان گفت که شادکامی نقش مهم و میانجیگر در رابطه بین سازگاری زناشویی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دارد.

سازگاری زناشویی والدین به عنوان یک عامل محیطی، می‌تواند بر رفتار، احساسات، انگیزه و خودپنداره دانش‌آموزان تأثیر گذار باشد و به نوبه خود

را تبیین کند یا عوامل دیگری همچون شادکامی در این میان نقش دارند. در این پژوهش فرض شده است که شادکامی به عنوان یک متغیر میانجیگر در رابطه بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان عمل می‌کند؛ بنابراین سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که روابط میان سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تا چه میزان از شادکامی به عنوان میانجیگر تأثیر می‌پذیرد؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر توصیفی، از نوع همبستگی و معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دبیرستان‌های مدارس نمونه فرهنگ، امام‌حسین (ع) و شهید اصفهانی شهر بابل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ است که از میان آن‌ها تعداد ۳۰۰ دانش‌آموز براساس فرمول کوکران و به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ملاک ورود به مطالعه سن ۱۲ تا ۱۸ سال، عدم مشارکت در پژوهش مشابه در حال اجرا و عدم دریافت مداخله یا درمان خاص بود. ملاک‌های خروج نیز شامل خارج از محدوده سنی ۱۲ تا ۱۸ سال، تکمیل ناقص فرآیند پژوهش و عدم تمایل به مشارکت کامل بود.

ب) ابزار

پرسشنامه‌ی سازگاری زناشویی^۱: مقیاس سازگاری در سال ۱۹۷۶ توسط اسپانییر طراحی شده است. این پرسشنامه میزان سازگاری زناشویی در زوجین را به واسطه ۳۲ پرسش و در قالب چهار خرده مقیاس: تفاهم، جاذبه، رضایت و بزار احساسات می‌سنجد. در زمان تکمیل پرسشنامه، از آزمودنی‌ها خواسته می‌شود تا میزان همخوانی هر کدام از پرسش‌های پرسشنامه را با وضعیت فعلی خود مشخص نماید. نمره نهایی میزان سازگاری زناشویی از جمع کردن نمره‌های فرد در تمامی پرسش‌ها و خرده مقیاس‌ها بدست می‌آید (روشن و همکاران، ۱۳۹۱). اسپانییر (۱۹۷۶) اعتبار و روایی این مقیاس را در سطح نمرات کلی ۰/۹۶ برآورد کرد. همچنین در پژوهش ملازاده (۱۳۸۱) اعتبار پرسشنامه به روش بازآزمایی ۰/۸۶ و به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ تعیین شد. برای برآورد روایی با

بر عملکرد تحصیلی آن‌ها اثر بگذارد. شادکامی نیز به عنوان یک عامل فردی، ممکن است نقش میانجیگر بین سازگاری زناشویی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را بازآفرینی کند (جکسون، ۲۰۲۱؛ اوکالگان و همکاران، ۲۰۲۱). به عبارت دیگر، شادکامی ممکن است هم به عنوان یک پیامد از سازگاری زناشویی و هم به عنوان یک پیش شرط برای عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان عمل کند (دویر و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین، مطالعه درباره رابطه بین این سه متغیر می‌تواند نظریه‌های جدیدی را در حوزه روابط خانوادگی و تحصیلی پدیدآورده و منجر به کشف الگوهای جدیدی از تعاملات فردی و اجتماعی شود.

بنابراینچه گفته شد، یکی از مسائل مهم در روانشناسی تربیتی، رابطه بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان است. این رابطه می‌تواند تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم داشته باشد. یکی از عوامل مؤثر در این رابطه، شادکامی دانش‌آموزان است (صالحی‌عمران و عابدینی، ۱۳۹۶). شادکامی به عنوان یک حالت روحی مثبت، می‌تواند نقش میانجیگر بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را ایفا کند. بنابراین، مطالعه این رابطه ساختاری می‌تواند به درک بهتر عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کمک کند. با وجود اینکه پژوهش‌های زیادی در خصوص رابطه بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان انجام شده است، اما شواهد کافی در خصوص نقش شادکامی به عنوان یک متغیر میانجیگر در این رابطه وجود ندارد. همچنین، بسیاری از پژوهش‌های گذشته در این زمینه، با استفاده از روش‌های کمی و تحلیل‌های آماری ساده، به بررسی رابطه خطی بین متغیرها پرداخته‌اند. در حال حاضر، نیاز به پژوهش‌های با روش‌های پژوهش پیچیده‌تر و با استفاده از مدل‌های ساختار چندگانه، که بتوانند رابطه‌های چندجانبه و غیرخطی بین متغیرها را نشان دهند، احساس می‌شود. بنابراین، هدف از این پژوهش، تعیین رابطه ساختار چندگانه بین سازگاری زناشویی والدین و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با نقش میانجیگر شادکامی است. برخی از پژوهش‌های انجام شده نشان داده‌اند که سازگاری زناشویی با مشکلات رفتاری و کاهش عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان همبستگی دارد. اما آیا سازگاری زناشویی به تنهایی می‌تواند عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

¹. Dyadic Adjustment Scale

و نوریلا (۱۳۸۵) با ۱۰۱ آزمودنی آلفای ۹۳ صدم را به دست آورده‌اند که در سطح مطلوب است (قربانخانی و همکاران، ۱۳۹۹).

نمره معدل: برای سنجش عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان مشارکت‌کننده در طرح پژوهش حاضر از نمره معدل آن‌ها استفاده شد که با اخذ موافقت هریک از آن‌ها نسبت به گردآوری نمره معدل افراد اقدام شد.

یافته‌ها

مشارکت‌کنندگان در پژوهش حاضر دانش‌آموزان دبیرستان‌های مدارس نمونه فرهنگ، امام حسین (ع) و شهید اصفهانی شهر بابل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بودند. در ابتدا با بررسی مقیاس ابزار که فاصله‌ای است و پیش‌فرض‌های آماری با استفاده از آزمون‌های مختلف مفروضات اجرای تحلیل‌های اصلی فراهم شد.

اجرای همزمان این پرسشنامه و پرسشنامه سازگاری زناشویی لاوالاس ضریب قابلیت اعتماد برای ۷۶ زوج مشابه با زوج نمونه ۰/۹۰ به دست آمد (به نقل از گل محمدیان و همکاران، ۱۳۹۲).

پرسشنامه شادکامی آکسفورد: پرسشنامه شادکامی آکسفورد در سال ۱۹۹۰ با معکوس کردن مواد مقیاس افسردگی بک توسط ارگایل ولو ساخته شده است این مقیاس ۲۹ ماده دارد که بر اساس طیف چهار درجه‌ای از ۱ تا ۴ نمره‌گذاری می‌شود. بنابراین حداقل نمره هر آزمودنی ۲۹ و حداکثر آن ۱۱۶ است. بنابراین، هر چه نمره آزمودنی بالاتر باشد، نشانگر شادکامی بالاتر وی خواهد بود و برعکس. روایی این مقیاس در مطالعات مختلف از جمله علیپور و نوریلا (۱۳۸۵) تایید شده است، آرجیل ولو (۱۹۹۸) ضریب آلفای ۹۰ صدم را با ۳۴۷ آزمودنی، فارنهایم و برونیک (۱۹۹۹) ضریب آلفای ۸۷ صدم را با ۱۰۱ آزمودنی و نوری (۱۳۸۱) با ۱۸۰ آزمودنی آلفای کرونباخ ۸۴ صدم را به دست آورده‌اند. در ایران علی‌پور

جدول ۱. داده‌های توصیفی و نرمالی داده‌ها در سازگاری زناشویی و شادکامی با پیشرفت تحصیلی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
رضایت زناشویی	۴۳/۱۸	۲/۱۸	۰/۲	۰/۱
همبستگی دو نفری	۱۰/۹	۱/۲۸	۰/۱	۰/۰۲
توافق دو نفری	۶۷/۲۴	۲/۹۳	۰/۱	۱/۰
ابراز محبت	۴۳/۸	۱/۱۲	۰/۰۲	۰/۰۱
سازگاری زناشویی	۶۳/۶۰	۶/۵۴	۱/۰	۰/۳۴
رضایت از زندگی	۳۲/۲۲	۳/۴۳	۰/۰۱	۰/۱
رضایت خاطر	۶۸/۸	۱/۳۹	۰/۳۴	۰/۱
حرمت خود	۱۲/۹	۱/۴۷	۰/۲۳	۰/۰۲
خلق مثبت	۲۸/۵	۰/۹۳	۰/۳۲	۱/۰
انرژی مثبت	۶/۵	۱/۰۲	۰/۳۳	۰/۴۵
شادکامی	۸۶/۵۰	۷/۳۷	۰/۲	۰/۲۳
عملکرد تحصیلی	۱۱/۱۸	۰/۸۷	۰/۶۵	۰/۲۲

افتاده بودن داده‌های پرت مورد نظر است. براساس این شاخص داده‌های پرتی در میان داده‌های پژوهش حاضر وجود نداشت. پیش‌فرض عدم هم‌خطی چندگانه با شاخص‌های عامل تورم واریانس و تحمل مورد بررسی قرار گرفت و براساس هر دو شاخص برآورد شده انحرافی از مفروضه هم‌خطی چندگانه ملاحظه نشد و پیش‌فرض استقلال خطاها با آماره دوربین واتسون مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. بررسی مفروضات نشان داد که بکارگیری این روش برای داده‌های پژوهش حاضر قابل اجرا است.

نتایج مندرج در جدول ۱: داده‌های توصیفی متغیرهای سازگاری زناشویی و شادکامی با پیشرفت تحصیلی در میانگین و انحراف استاندارد را نشان می‌دهد. پیش‌فرض‌های بهنجاری با برآورد مقادیر کجی و کشیدگی مورد تأیید قرار گرفت. باتوجه به اینکه مقادیر برآورد شده برای کجی و کشیدگی در بازه مثبت ۲ و منفی ۲ قرار داشت، نرمال بودن توزیع مورد تأیید قرار گرفت. برای بررسی عدم وجود داده‌های پرت از فاصله ماهالانویس استفاده شد و سطوح معناداری کمتر از ۰/۵۰ حاکی از دور

جدول ۲. ماتریس همبستگی خرده آزمون‌های سازگاری زناشویی و شادکامی با پیشرفت تحصیلی

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
رضایت زناشویی	۱									
همبستگی دو نفری	۰/۷۸	۱								
توافق دو نفری	۰/۶۹	۰/۶۶	۱							
ابراز محبت	۰/۷۴	۰/۷۰	۰/۶۳	۱						
سازگاری زناشویی	۰/۸۱	۰/۷۷	۰/۷۲	۰/۸۳	۱					
رضایت از زندگی	۰/۱۹	۰/۲۰	۰/۱۷	۰/۲۱	۰/۲۵	۱				
رضایت خاطر	۰/۲۲	۰/۱۵	۰/۱۹	۰/۲۲	۰/۲۸	۰/۷۸	۱			
حرمت خود	۰/۱۸	۰/۱۳	۰/۱۶	۰/۱۸	۰/۲۲	۰/۶۲	۰/۶۴	۱		
خلق مثبت	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۲۰	۰/۱۹	۰/۲۷	۰/۷۷	۰/۶۵	۰/۷۳	۱	
انرژی مثبت	۰/۲۴	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۲۱	۰/۲۵	۰/۷۱	۰/۷۷	۰/۷۲	۰/۷۴	۱
شادکامی	۰/۲۶	۰/۲۱	۰/۲۴	۰/۲۶	۰/۳۰	۰/۸۰	۰/۷۹	۰/۷۶	۰/۸۲	۰/۶۹
پیشرفت تحصیلی	۰/۱۳	۰/۱۹	۰/۱۸	۰/۱۴	۰/۲۶	۰/۱۵	۰/۱۹	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۱۸

نتایج مندرج در جدول (۲) همبستگی معنی‌داری بین متغیرهای سازگاری زناشویی، شادکامی با پیشرفت تحصیلی وجود دارد. به‌طور مشخص همبستگی مثبت معنی‌داری بین متغیرهای سازگاری زناشویی و شادکامی با پیشرفت تحصیلی در آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها پس از دو گام تصحیح

نام آزمون	توضیحات	مقادیر قابل قبول	مقدار به دست آمده
	کای اسکوئر نسبی	> 3	۲/۵۲
RMSEA	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	$> 0/1$	۰/۰۳۵
GFI	شاخص برازندگی تعدیل یافته	$> 0/9$	۰/۹۹۹
NFI	شاخص برازش نرم	$> 0/9$	۰/۹۹۹
CFI	شاخص برازش مقایسه ای	$> 0/9$	۰/۹۹۹
DF			۲۰

مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۳۵ می‌باشد لذا این مقدار کمتر از ۰/۱ است که نشان دهنده این است که میانگین مجذور خطاهای مدل مناسب است و مدل قابل قبول است. همچنین مقدار کای دو به درجه آزادی (۲/۵۲۰) بین ۱ و ۳ است. است و میزان شاخص GFI، CFI و NFI نیز تقریباً برابر و بزرگتر از ۰/۹ است که نشان می‌دهند مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، مدلی، مناسب است.

جدول ۴. برآورد مستقیم مدل به روش حداکثر درست نمایی (ML)

متغیر	b	β	R ²	t	P
سازگاری زناشویی بر پیشرفت تحصیلی	۰/۲۵۴	۰/۲۴۱	۰/۰۱	۳/۵۵	۰/۰۰۱
شادکامی بر پیشرفت تحصیلی	۰/۲۰۷	۰/۱۸۶	۰/۰۳۸	۲/۸۷	۰/۰۰۱

جدول ۵. برآورد غیر مستقیم مدل با استفاده از روش بوت استرپ

متغیر	B	R ²	حد پایین	حد بالا	معنی‌داری
سازگاری زناشویی بر پیشرفت تحصیلی از طریق میانجیگر نقش شادکامی	۰/۵۱۴	۰/۳۳۸	۰/۳۷۶	۰/۵۸۲	۰/۰۱

با توجه به جدول (۴) تمامی مسیرهای سازگاری زناشویی و شادکامی به طور مشخص ۰/۰۶۱ و ۰/۰۳۸ از واریانس مشترک پیشرفت تحصیلی را تبیین می‌کنند.

با توجه به جدول (۵)، مسیر غیر مستقیم سازگاری زناشویی بر پیشرفت تحصیلی با میانجی‌گر شادکامی مشاهده می‌شود و به طور کلی مسیر به طور مجزا توان پیش‌بینی ($R^2 = ۰/۳۳$) از متغیر پیشرفت تحصیلی را دارند که ۳۳ درصد از این متغیر درون‌زا توسط این متغیرها قابل تبیین است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه ساختاری سازگاری زناشویی والدین و شادکامی فرزندان با عملکرد تحصیلی آنان بوده است. با توجه به نتایج تحلیل به‌دست‌آمده یافته اول پژوهش، سازگاری زناشویی والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان اثر مستقیم دارد، مورد تأیید قرار گرفت. همچنین نشان داد مقدار اثر سازگاری زناشویی بر پیشرفت تحصیلی در این مسیر به ترتیب با (۰/۲۴۱-۰/۰۶۱) است که بسیار قابل توجه و اثرگذار و پیشرفت تحصیلی است که از یک طرف می‌توان بسیار تحت تأثیر مؤلفه‌هایی باشد که سازگاری زناشویی شامل آن می‌گردد. این سازگاری دارای ابعاد مختلفی هستند و مقوله‌هایی چون رضایت دونفری، همبستگی دونفری، توافق دونفری، ابراز محبت دونفری را در برمی‌گیرند (اسپانیر، ۱۹۷۶) به‌طور کلی مؤلفه‌هایی هستند که در عملکرد شناختی، رفتاری و هیجانی در ارتباط است. سازگاری والدین یک ساختار است که عملکرد دانش‌آموزان در محیط‌های یادگیری را افزایش می‌دهد. این نتایج با یافته‌های عابدینی مزرعه و همکاران (۱۳۹۴)؛ شجاعی و همکاران (۱۴۰۰)؛ دوک‌ورث و همکاران (۲۰۱۹)؛ آلوارزبنو و همکاران (۲۰۱۷)؛ بلوم و همکاران (۲۰۲۲)؛ بشاریور و شیخ‌الاسلامی (۲۰۱۵) همسو است. در جهت بررسی رابطه پیش‌بینی‌پذیری پیشرفت تحصیلی برای دانش‌آموزان بر اساس سازگاری زناشویی والدین همسو است و رابطه مثبت و معناداری (۵۰٪) وجود دارد. یعنی بین میزان سازگاری زناشویی والدین و پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. با توجه به اینکه پیشرفت تحصیلی اهمیت آن در حوزه مطالعه و پژوهش، بحث تازه نیست به نظر می‌رسد آنچه بیش از همه می‌تواند یک فرد، خانواده و در نهایت یک کشور را در مسیر پیشرفت یاری دهد بهره‌مندی

از افرادی است که نه تنها از سلامت روان برخوردارند بلکه در سیستم آموزشی نیز تحصیلات خود را با موفقیت پشت‌سر گذاشته‌اند دست‌یابی دانش‌آموزان به سطوح بالای تحصیلی نه تنها باعث تأمین منافع برای فرد و خانواده می‌شود بلکه از نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیز فواید زیادی برای جامعه به همراه داشته باشد، چرا که علاوه بر دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها، جامعه نیز هزینه‌های زیادی را جهت تحصیل دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی صرف می‌کند (پتروف، ۲۰۰۸).

پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان قبل از هرچیز مستلزم برخورداری آنان از یک فضای متعادل و هماهنگ در خانه است. محیط خانواده الگوهای رفتار، احساس و تفکر صحیح را به کودکان می‌آموزد و در آنان انگیزه و رغبت برای تحصیل و کسب علم فراهم می‌سازد (غلامی، ۱۳۹۳). این یافته‌ها نشان می‌دهند والدینی که مؤلفه‌های سازگاری را در خانه بکار می‌برند فرزندان در زمینه یادگیری احساس لیاقت و کارآمدی بیشتری می‌کند. اغلب نظریه‌های شناختی و رفتاری برآنند که، در فرآیند ارتباطی فرد در حوزه آموزش این عامل که می‌تواند دربرگیرنده رضایت کلی از شرایط فرد نسبت محیط باشد بسیار می‌تواند تعیین‌کننده قوی‌ای برای سطوح یادگیری و پیشرفت تحصیلی باشد تأکید دارند که حالات روانشناختی و عاطفی فرد را در بر می‌گیرد که به عملکردهای متفاوت تحصیلی منجر می‌شود. نتیجه‌ای که می‌توان استنباط کرد این است که دانش‌آموزانی که دارای خانواده‌هایی با سازگاری بالا و شادکامی مطلوب هستند، عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی بهتری برخوردار خواهند. با توجه به نتایج به دست آمده شادکامی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان اثر مستقیم دارد، مورد تأیید واقع گردید. از دیگر نتایج این پژوهش می‌توان به رابطه مستقیم اشاره کرد که بین شادکامی با پیشرفت تحصیلی وجود دارد بررسی نقش پیش‌بینی‌کنندگی شادکامی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نیز حاکی از اثر پیش‌بینی‌کنندگی شادکامی و مؤلفه‌های آن روی هم رفته، ۳۸ درصد از واریانس پیشرفت تحصیلی را تبیین می‌کند. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهشی کرمانی‌مامازندی و همکاران (۱۳۹۸)؛ ولی‌زاده و کرامت (۱۳۹۸)؛ کرمانی و رضایی (۱۳۹۵)؛ سلحشوری و همکاران (۱۴۰۰)؛ شجاعی و همکاران (۱۳۹۸) است که نشان دادند شادکامی و شادمانی، رضایت از زندگی داشتن شور و شغف، روابط مثبت با دیگران، فقدان هیجانات منفی از جمله افسردگی، هدفمند بودن زندگی

عوامل دیگری که می‌توانند بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشند، در نظر گرفته نشده است. عدم کنترل برخی عوامل مؤثر بر سازگاری زناشویی، شادکامی و عملکرد تحصیلی، مانند سبک فرزندپروری، شخصیت، فرهنگ و اقتصاد، ممکن است رابطه بین متغیرها را تحت تأثیر قرار دهد. استفاده از پرسشنامه‌ها به عنوان ابزار جمع‌آوری داده‌ها، ممکن است منجر به بروز خطا در نمونه‌گیری، سوگیری در پاسخ دادن و عدم صداقت در بروز واقعیت شود. با توجه به اهمیت سازگاری زناشویی و عملکرد تحصیلی در زندگی افراد و جامعه، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین این دو متغیر با در نظر گرفتن نقش میانجیگر شادکامی انجام شده است. بنابراین، پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند که پژوهش‌های آتی با استفاده از روش‌های کمی و کیفی، عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی، شادکامی و سازگاری زناشویی را در زوجین متأهل و دانش‌آموزان شناسایی و ارزیابی کنند. بررسی تأثیر سازگاری زناشویی بر شادکامی دانش‌آموزان و نقش میانجیگر این متغیر در رابطه با عملکرد تحصیلی آن‌ها؛ مقایسه سطح سازگاری زناشویی، شادکامی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف تحصیلی و تعیین تفاوت‌های میان آن‌ها؛ بررسی تأثیر سازگاری زناشویی و شادکامی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با توجه به جنسیت، سن و سطح تحصیلات والدین از دیگر پیشنهادهای پژوهشی این مطالعه است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت‌کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت‌کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاوران این تحقیق تشکر و قدردانی می‌گردد.

داشتن خلقی شاد و سلامت روانی توصیف می‌کنند که در عملکرد و پیشرفت فرد تأثیر می‌گذارد. هنگامی که شخص به خواسته خود می‌رسد خوشحال است شادکامی را می‌توان بر اساس محبت فرد نسبت به دیگران محاسبه کرد. نوریش و ولا -برودریک (۲۰۰۸) معتقدند که شادکامی نه تنها به طور کلی به رضایت از زندگی فرد مربوط می‌شود بلکه با تغییر روانی فرد در افزایش جنبه‌های مثبت و کاهش جنبه‌های منفی نیز مرتبط است. شادکامی و سلامتی متقابلاً با هم مرتبط هستند مطالعات گزارش داده اند که افراد شاد سالم‌تر هستند با بهبود سلامت مردم شادتر می‌شود تأثیر شادکامی بر سلامتی ممکن است دو برابر باشد (ینهون، ۲۰۰۷). عزت نفس ارتباط نزدیکی با شادی دارد موفقیت و تأیید اجتماعی مهم‌ترین منبع شادی است. البته عزت نفس تا حدودی به ارتباط با دیگران و تا حدودی به عملکرد موفقیت‌آمیز بستگی دارد (قاسمی پاشاکلاهی، ۱۳۹۵). با توجه به نتایج بدست آمده سازگاری زناشویی والدین با میانجی‌گر شادکامی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان اثر غیرمستقیم دارد، مورد تأیید واقع گردید. مسیر سازگاری زناشویی والدین با میانجیگر شادکامی بر پیشرفت تحصیلی با توجه به مقدار به دست آمده دارای واریانس تبیین شده برابر با ۰/۴۸ است و اثر غیرمستقیم بر پیشرفت تحصیلی با توجه به واسطه‌گری شادکامی را نشان می‌دهد. بنابراین، با توجه به اینکه شادکامی می‌تواند بر پیشرفت تحصیلی و عملکرد فراگیران تأثیر داشته باشد این متغیر می‌تواند در رابطه با سازگاری والدین بر پیشرفت تحصیلی نقش میانجیگر ایفا نماید.

بنابراین، با توجه به سطوح مختلف شادکامی، در صورتی که توانایی شناختی، توانایی مادی، توانایی عینی، توانایی ذهنی در خانواده بروز یابد افراد در شاخص‌های عملکردی توان‌مندی بالایی برخوردار خواهند بود و مؤلفه‌های شادکامی خلق مثبت، رضایت خاطر، بهزیستی، حرمت خود، رضایت در بین افراد خانواده ظهور یابد در پیشرفت همه جانبه و خصوصاً تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت زیادی خواهند داشت. این پژوهش با توجه به ماهیت موضوع، روش نمونه‌گیری، ابزار سنجش و روش تحلیل داده‌ها با محدودیت‌های پژوهش روبرو بود که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. عملکرد تحصیلی به عوامل متعددی بستگی دارد و در این پژوهش تأثیر همه‌ی عواملی که عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را متأثر می‌سازد مورد بررسی قرار نگرفته است؛ تنها به بررسی رابطه بین سازگاری زناشویی، شادکامی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پرداخته شده است و

منابع

- قربانخانی مهدی؛ صالحی، کیوان؛ خدایی، ابراهیم؛ مقدم زاده، علی و دهقانی، مرصیه (۱۴۰۱). نظام نشانگرها برای سنجش آمادگی معلمی در دوره ابتدایی: یک مطالعه مرور نظام‌مند. *فصلنامه علمی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی*. ۱۰(۱)، ۱۰۹-۱۲۵.
- قربانخانی، مهدی؛ صالحی، کیوان و مقدم زاده، علی (۱۳۹۹). ساخت پرسشنامه میزان شده برای تشخیص ارزشیابی کاذب در مدارس ابتدایی. *علوم تربیتی*، ۲۷(۲)، ۹۱-۱۱۶.
- کرمانی مامازندی، زهرا و رضایی، علی‌محمد. (۱۳۹۵). پیش‌بینی شادکامی زوجین بر اساس هوش معنوی و سبک‌های عشق‌ورزی: نقش واسطه‌ای سازگاری زناشویی. *پژوهش‌نامه روانشناسی مثبت*، ۲(۴)، ۹۵-۷۹.
- گل محمدیان، محسن؛ فرحبخش، کیومرث و اسمعیلی، معصومه (۱۳۹۲). اثربخشی آموزش هوش اخلاقی، معنوی و فرهنگی بر ناسازگاری زناشویی زنان. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۳(۲)، ۲۰۹-۲۳۳.
- مظاهری، مینا؛ آقایی، اصغر؛ گلپور، محسن و شایگان نژاد، وحید (۱۳۸۶). تاثیر آموزش شیوه‌های رفتاری گروهی بر سازگاری اجتماعی کودکان و نوجوانان مصروع. *دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*، ۹(۳۳)، ۱-۲۲.
- ناموران گرمی، کبری؛ مرادی، علیرضا؛ فرزاد، ولی‌اله و زهراکار کیانوش (۱۳۹۶). تعیین ابعاد سازگاری زناشویی در زوج‌های ایرانی: یک مطالعه کیفی. *مجله سلامت و مراقبت*، ۱۹(۳)، ۱۹۴-۱۸۲.
- نمازی، آسیه؛ علیزاده، شیوا و کوچک زاده طالعی، سبحانه (۱۳۹۴). بررسی ارتباط بین سلامت عمومی، هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان مامایی. *مجله بالینی پرستاری و مامایی*، ۴(۲)، ۲۸-۲۰.
- ولی زاده، فرزانه و کرامت، افسانه. (۱۳۹۸). شادکامی و رضایت زناشویی در ایران: مقاله مرور سیستماتیک و متاآنالیز. *مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی*، ۱۷(۲)، ۱۲۱-۱۳۲.
- یزدان پناه، محمدعلی؛ حضرتی، اصغر؛ کیانی، ستار و اشرف آبادی، مسعود (۱۳۹۱). نقش سبک‌های حل تعارض والدین و سازگاری اجتماعی و شیوه‌های حل مسأله اجتماعی فرزندان. *رفاه اجتماعی*، ۱۲(۴۷)، ۲۷۹-۲۶۷.
- امانی، احمد؛ عیسی نژاد، امید و عزیزی، آرمان (۱۳۹۴). بررسی روابط ساختاری طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عامل‌های شخصیتی با سازگاری زناشویی. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۰(۳۷)، ۴۵-۷۰.
- آذین، احمد و موسوی، سید محمود (۱۳۹۰). بررسی نقش عوامل آموزشگاهی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهرستان فریدونشهر (سال ۱۳۸۸). *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۲(۱)، ۱۸۳-۲۰۰.
- توکلی، مریم (۱۳۹۰). رابطه بین نگرش نسبت به فعالیت بدنی و انگیزه شرکت در ورزش با شادکامی دختران مدارس راهنمایی شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.
- جعفرزاده فدکی، سیدمرتضی و امانی، پریسا (۱۳۹۴). بررسی رابطه‌ی عشق و رضایت زناشویی با هرزه‌نگاری جنسی در دانشجویان متاهل شهرستان بیرجند. *مجله اصول بهداشت روانی*، ۱۷(۵)، ۲۴۰-۲۴۶.
- خداپناه، فاطمه و تمنایی‌فر، محمدرضا (۱۴۰۱). نقش میانجی‌گر شادکامی و خودکارآمدی تحصیلی در رابطه‌ی شفقت به خود و بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۱(۱۱۸)، ۲۰۹۰-۲۰۶۷.
- سلحشوری، نسرين و آتش‌پور، سیدحمید. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش هوش زناشویی بر رضایت و سازگاری زناشویی زوجین. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۴(۲)، ۲۹۷۰-۲۹۸۲.
- شجاعی، معصومه؛ زنگنه مطلق، فیروزه و ذوالفقاری، علی رضا (۱۴۰۰). ارزیابی مدل معادلات ساختاری تبیین شادکامی بر اساس وضعیت سلامت، بحران مالی و حمایت اجتماعی با نقش واسطه‌ای عزت‌نفس و تفکر مثبت در زنان میانسال. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰(۱۰۴)، ۱۴۵۴-۱۴۳۷.
- شعاع کاظمی، مهرانگیز و شهابی نژاد، زهرا (۱۳۹۵). رابطه شیوه‌های همسرگزینی و سازگاری زناشویی بر مبنای دیدگاه اسلامی در دانشجویان، دهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، تهران.
- صالحی عمران، ابراهیم و عابدینی، میمنت (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین شادکامی با موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان در فضاهای آموزشی استان مازندران با تأکید بر نقش برنامه‌ریزی آموزشی، مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی. *مجله علمی پژوهشی*، ۳(۳۷)، ۱۲۱-۱۴۵.
- عابدینی مزرعه، سمیه؛ افروز، غلامعلی؛ باغداساریانس، آیتا و تجلی، پریسا (۱۳۹۷). رابطه رضایت‌مندی زوجیت و محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان، *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۱(۶)، ۱۵۴-۱۶۳.

References

- Abedini Mazraeh, S., Afrooz, G., Baghdassarians, A., & Tajalli, P. (2019). The relationship between parity and popularity of parents' satisfaction with academic achievement in children. *Medical journal of Mashhad University of medical sciences*, 61 (suppl1), 154-163. [In Persian] <https://doi.org/10.22038/mjms.2019.13783>
- Álvarez-Bueno, C., Pesce, C., Caverro-Redondo, I., Sánchez-López, M., Garrido-Miguel, M., & Martínez-Vizcaíno, V. (2017). Academic Achievement and Physical Activity: A Meta-analysis. *Pediatrics*, 140(6), e20171498. <https://doi.org/10.1542/peds.2017-1498>
- Amani, A., Isisejad, O., Azizi, A. (2020). Investigating the structural relationships of primary maladaptive schemas and marital maladaptive personality factors. *Scientific journal of the Ministry of Science*, 10(37), [In Persian]. <http://ensani.ir/fa/article/350307>
- Arab Bafrani, M., Nourizadeh, R., Hakimi, S., Mortazavi, S. A., Mehrabi, E., & Vahed, N. (2023). The Effect of Psychological Interventions on Sexual and Marital Satisfaction: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Iranian journal of public health*, 52(1), 49-63. <https://doi.org/10.18502/ijph.v52i1.11666>
- Azin, A., & Mosavi, S. (2011). Studying the role of school factors on Social adjustment of Students in High School (Fereydounshahr). *Journal of Applied Sociology*, 22(1), 183-200. [In Persian]. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.20085745.1390.22.1.9.5>
- Bali, A., Dhingra, R., Baru, A. (2010). Marital adjustment of childless couples. *Journal of Social Sciences*, 24(1), 73-76. <http://dx.doi.org/10.1080/09718923.2010.11892839>
- Baron, R., & Parker, J. D. A. (2000). *The Handbook of Emotional Intelligence: Theory, Development, Assessment, and Application At Home, School, and in the Workplace*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, a Wiley Company. [https://www.scirp.org/\(S\(351jmbntvnsjtladkposzje\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1587404](https://www.scirp.org/(S(351jmbntvnsjtladkposzje))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1587404)
- Basharpoor, S., & Sheykhholeslami, A. (2015). The Relation of Marital Adjustment and Family Functions with Quality of Life in Women. *Europe's journal of psychology*, 11(3), 432-441. <https://doi.org/10.5964/ejop.v11i3.859>
- Blume, F., Irmer, A., Dirk, J., & Schmiedek, F. (2022). Day-to-day variation in students' academic success: The role of self-regulation, working memory, and achievement goals. *Developmental science*, 25(6), e13301. <https://doi.org/10.1111/desc.13301>
- Brown, G. M. (2014). The Researcher's Methodology to Parent's Marital Adjustment and Children's Social Behaviour in Nigerian Secondary Schools: A Historical Perspective. *SCSR Journal of Development*, 1(2), 1-8. <http://www.arcnjournals.org/images/IJSD-2016-1-1-7-Grace-Malachi-Brown.pdf>
- Centeno Tablante, E., Pachón, H., Guetterman, H. M., & Finkelstein, J. L. (2019). Fortification of wheat and maize flour with folic acid for population health outcomes. *The Cochrane database of systematic reviews*, 7(7), CD012150. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD012150.pub2>
- Cridler, K., Williams, J., Qi, Y. P., Gutman, J., Yeung, L., Mai, C., Finkelstain, J., Mehta, S., Pons-Duran, C., Menéndez, C., Moraleda, C., Rogers, L., Daniels, K., & Green, P. (2022). Folic acid supplementation and malaria susceptibility and severity among people taking antifolate antimalarial drugs in endemic areas. *The Cochrane database of systematic reviews*, 2(2022), CD014217. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD014217>
- Derrick, J. L., Houston, R. J., Quigley, B. M., Testa, M., Kubiak, A., Levitt, A., Homish, G. G., & Leonard, K. E. (2016). (Dis) similarity in Impulsivity and Marital Satisfaction: A Comparison of Volatility, Compatibility, and Incompatibility Hypotheses. *Journal of research in personality*, 61, 35-49. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2016.02.001>
- Dibachi Forushani, F. S., Emamipour, S., & Mahmoudi, Gh. (2008). Research on the relationship between marital satisfaction and parents' conflict resolution strategies with children's academic progress. <https://www.sid.ir/paper/207897/fa>
- Duckworth, A. L., Taxer, J. L., Eskreis-Winkler, L., Galla, B. M., & Gross, J. J. (2019). Self-Control and Academic Achievement. *Annual review of psychology*, 70, 373-399. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-103230>
- Dwyer, R. J., & Dunn, E. W. (2022). Wealth redistribution promotes happiness. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of*

- America*, 119(46), e2211123119.
<https://doi.org/10.1073/pnas.2211123119>
- Easterlin, R. A. (2004). The economics of happiness. *Daedalus*, 133(2), 26-33.
<https://doi.org/10.1162/001152604323049361>
- Fisman, S. N., Wolf, L. C., & Noh, S. (1989). Marital intimacy in parents of exceptional children. *Canadian journal of psychiatry. Revue canadienne de psychiatrie*, 34(6), 519-525.
<https://doi.org/10.1177/070674378903400607>
- Gol Mohammadian, M., Farahbakhsh, K., & Ismaili, M. (2012). The effectiveness of moral, spiritual and cultural intelligence training on women's marital incompatibility. *Counseling and Psychotherapy Quarterly*, 3(2), 210-232. [In Persian].
<http://ensani.ir/fa/article/367841>
- Ghorbankhani, M., Salehi, K., & Moghaddamzadeh, A. (2020). Construction of a Standardized Questionnaire to Detect the Pseudo Evaluation in Elementary Schools. *Journal of Educational Sciences*, 27(2), 91-116. (Persian)
<https://doi.org/10.22055/edus.2020.35053.3114>
- Ghorbankhani, M., Salehi, K., Khodaie, E., Moghaddamzadeh, A., & Dehghani, M. (2022). A System of Indicators for assessing the teacher readiness in primary education: A systematic review. *Research in School and Virtual Learning*, 10(1), 109-125. (Persian)
<https://doi.org/10.30473/etl.2022.61342.3646>
- Gore, A. C., Holley, A. M., & Crews, D. (2018). Mate choice, sexual selection, and endocrine-disrupting chemicals. *Hormones and behavior*, 101, 3-12.
<https://doi.org/10.1016/j.yhbeh.2017.09.001>
- Hartley, S. L., Papp, L. M., & Bolt, D. (2018). Spillover of Marital Interactions and Parenting Stress in Families of Children with Autism Spectrum Disorder. *Journal of clinical child and adolescent psychology: the official journal for the Society of Clinical Child and Adolescent Psychology, American Psychological Association, Division 53*, 47(sup1), S88-S99.
<https://doi.org/10.1080/15374416.2016.1152552>
- Jackson J. L. (2021). The Pursuit and Maintenance of Happiness. *The New England journal of medicine*, 385(14), 1327-1328.
<https://doi.org/10.1056/NEJMe2111447>
- Jafarzadeh Fadaki, S. M., & Amani, P. (2015). Relationship of love and marital satisfaction with pornography among married university students in Birjand, Iran. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 17(5), 240-246. [In Persian].
<https://doi:10.22038/jfmh.2015.4797>
- Khodapanah, F., & Tamnaeifar, M. R. (2022). The mediating role of happiness and academic self-efficacy in the relationship between self-compassion and academic well-being in student. *Journal of Psychological Science*. 21(118), 2067-2090. [In Persian]. Doi:10.52547/JPS.21.118.2067
- Lee, K. S., & Ono, H. (2008). Specialization and happiness in marriage: a U.S.-Japan comparison. *Social science research*, 37(4), 1216-1234.
<https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2008.02.005>
- Manju (2016), Marital Adjustment and Depression. *International Journal of Indian Psychology*, 3 (4),
<https://DOI:10.25215/0304.061>
- Mazaheri, M., Aghaei, A., Golparour, M., & Shaygannejad, V. (2016). The effect of teaching group behavior methods on the social adjustment of Masrou children and adolescents. *Knowledge and research in psychology*, 33, 15-36. [In Persian].
<http://ensani.ir/fa/article/36584>
- Mondol, J. (2014). *Marital Adjustment: Extension of psychophysical well-being*. LAP LAMBERT Academic Publishing.
<https://www.amazon.com/Marital-Adjustment-Extension-Psychophysical-Well-Being/dp/3659537039>
- Murphy, J. M., Guzmán, J., McCarthy, A. E., Squicciarini, A. M., George, M., Canenguez, K. M., Dunn, E. C., Baer, L., Simonsohn, A., Smoller, J. W., & Jellinek, M. S. (2015). Mental health predicts better academic outcomes: a longitudinal study of elementary school students in Chile. *Child psychiatry and human development*, 46(2), 245-256. <https://doi.org/10.1007/s10578-014-0464-4>
- Namazi, A., Alizadeh, S., Kouchakzadeh-Talami, S. (2015). The correlation between general health, emotional intelligence and academic achievement together on midwifery students. *Journal of Clinical Nursing and Midwifery*, 4(2), 20-28. [In Persian]. URL: <http://78.39.35.47/article-1-223-fa.html>
- Namvaran Gerami, K., Moradi, A., Farzad, V., & Zaharakar, K. (2017). Identifying the Dimensions of Marital Adjustment in Iranian Couples: a Qualitative Study. *JHC* 19(3), 182-194. [In Persian]. URL: <http://hcjournal.arums.ac.ir/article-1-825-en.html>
- O'Callaghan, A., Bickford, B., Rea, C., Fernando, A., & Malpas, P. (2021). Happiness at the End of Life: A Qualitative Study. *The American journal of hospice*

- & *palliative care*, 38(3), 223–229. <https://doi.org/10.1177/1049909120939857>
- Patel, V., Flisher, A. J., Nikapota, A., & Malhotra, S. (2008). Promoting child and adolescent mental health in low and middle income countries. *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*, 49(3), 313–334. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2007.01824.x>
- Petroff, L. L. (2008). Stress, adult attachment, and academic success among community college students. PHD thesis. University of Nebraska. <https://digitalcommons.unl.edu/cehsdiss/27/>
- Pyszkowska, A., Rożnawski, K., & Farny, Z. (2021). Self-stigma and cognitive fusion in parents of children with autism spectrum disorder. The moderating role of self-compassion. *PeerJ*, 9, e12591. <https://doi.org/10.7717/peerj.12591>
- Ross, S., Pirraglia, C., Aquilina, A. M., & Zulla, R. (2022). Effective competency-based medical education requires learning environments that promote a mastery goal orientation: A narrative review. *Medical teacher*, 44(5), 527–534. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2021.2004307>
- Saif, A. A. (2007). *Behavior change and behavioral therapy: theories and methods*. Publications: Duran Publishing House, 11th edition.
- Salehiomran, E., & Abedini, M. (2018). Examine the relationship between happiness and academic success of students' Educational spaces Mazandaran province with emphasis on the role of educational planning. *Journal of Educational Planning Studies*, 7(13), 121-145. <https://doi.org/10.22080/eps.2018.2025>
- Seligman, M. E. P. (2002). Authentic happiness: Using the new positive psychology to realize your potential for lasting fulfillment. New York: Free Press. [https://www.scirp.org/\(S\(lz5mqp453edsnp55rrgjet55\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=672473](https://www.scirp.org/(S(lz5mqp453edsnp55rrgjet55))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=672473)
- Seligman, M. E. P., Steen, T. A., Park, N., & Peterson, C. (2005). Positive Psychology Progress: Empirical Validation of Interventions. *American Psychologist*, 60(5), 410–421. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.60.5.410>
- Shahabi, B., Shahabi, R., & Foroozandeh, E. (2019). Analysis of the self-compassion and cognitive flexibility with marital compatibility in parents of children with autism spectrum disorder. *International journal of developmental disabilities*, 66(4), 282–288. [In Persian]. <https://doi.org/10.1080/20473869.2019.1573000>
- Shojaei, M., Zangeneh motlagh, F., & Zolfaghari, A. R. (2021). Evaluation of structural equation modeling explaining happiness based on health status, financial distress and social support with mediated role of self-esteem and positive thinking in middle-aged women. *Journal of Psychological Science*. 20(104), 1437-1454. [In Persian]. doi:10.52547/JPS.20.104.1437
- Shua Kazemi, M., Shahabinejad, Z. (2015). The relationship between the methods of choosing a spouse and marital compatibility based on the Islamic perspective of students of public universities in Tehran. <https://civilica.com/doc/580841/>
- Spanier, G. B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 38(1), 15–28. <https://doi.org/10.2307/350547>
- Tavakoli, M. (2011). The relationship between the attitude towards physical activity and the motivation to participate in sports with the happiness of girls in secondary schools in Tehran. Master's thesis, Islamic Azad University, Karaj branch. [In Persian]
- Xu, X., Xu, G., Liu, M., & Deng, C. (2020). Influence of parental academic involvement on the achievement goal orientations of high school students in China: A latent growth model study. *The British journal of educational psychology*, 90(3), 700–718. <https://doi.org/10.1111/bjep.12326>
- Yazdanpana, M. H., Hazrati, A., Kiani, S., & Ashrafabadi M. (2013). The Role of Parent's Conflict Resolution Styles in Children's Social Adjustment and Their social Problem Solving. *Refahj*. 12(47), 267-279. [In Persian] URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-1132-fa.html>
- Zhou, Y. (2013). A comprehensive study of happiness among adults in China. https://tigerprints.clemson.edu/all_theses/1648/